

Forfatter: Wied, Gustav

Titel: De unge og de gamle

Citation: Wied, Gustav: "De unge og de gamle", i Wied, Gustav: *Barnlige Sjæle. To Kroner og halvtreds. Erotik. En Bryllupsnat. 1967*, udg. af Villadsen ; Christensen , Rosenkilde og Bagger, 1966-, s. 26. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-wied03tom-shoot-workid54473/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: *Barnlige Sjæle. To Kroner og halvtreds. Erotik. En Bryllupsnat. 1967*

DE UNGE OG DE GAMLE

Der var den taaarige Jakob, Gaardens ældste Søn. Og saa var der den lille tykke Trine nede fra Engene, hende der altid „stegte Flæsk“, naar hun kom i hæftig Bevægelse. Og Smedens to Sønner, Niels Peter og Morten. Og Kirstine Vejlemands, som havde seks Fingre paa venstre Haand. Og saa var der Jakobs otteaarige Søster Sofie og deres lille fireaars Broder Harald.

De havde lukket begge Ladeportene til og legede nu Skjul i Halvmørket mellem Høstvognene og Halmbunkerne.

— Kukkuk! raabte Smedens Niels Peter.

Og da de andre kiggede i Vejret, saa' de ham sidde paa en af Tværbælkerne oppe under Taget.

— Det kan jeg osse! sagde Jakob, og et Øjeblik efter var han oppe ad Stigen og sad ved Siden af Smededrengen og dinglede med Benene.

— Sikke no'en Skræd're! vrængede Niels Peter ad dem, der stod neden for — di er bange, di Knaidevorter!

— Kom bare herop! raabte Jakob — saa springer vi ned i Fo'ret!

Den tykke Trine missede lidt med Øjnene og maalte Højden. Saa smed hun Træskoene og kravlede op ad Stigen.

Lidt efter kom Kirstine ogsaa og saa Sofie og til Slut den mindste af Smededrengene.

Men den lille Harald vilde ikke med. Han stod, kalveknæet som et Andreaskors, henne i en Krog og anstillede et interessant Forsøg paa at „tisse“ lige ned i et Rottet hul.

— Nu springer vil sagde Niels Peter og lod sig dumpe. Jakob fulgte øjeblikkelig efter, og den løse Halm slog sammen over Hovedet paa dem. Men straks efter dukkede de frem igen og saa' sig triumferende omkring.

— Det er evi' Sjøvl grinte Smeden og vadede gennem Halmen hen til Stigen.

— Spring Tøse! raabte Jakob.

Men Tøsene turde ikke.

— Vi ska' sgu nok faa dem ned! mente Niels Peter. — Naa Du Pivesur! sagde han til Broderen — ut med Dig! Og han gav den lille et Puf i Ryggen, saa han trimlede.

Den tykke Trine duftede af Skræk: Jeg vil sæl! jeg vil sæl! skreg hun og baskede med Vingerne som en Høne paa en Vognstang. — Hvodden er 'et, Morten? spurgte hun den lille Smed, der sad nede i Halmen og saa' spekulativ ud.

— Det er evi' Sjøvl sagde han og stødte Luften ud gennem Næsen for at rense den for Støv og Avner. — Hop Du bare! sagde han.

Og Trine hoppede og faldt paa Maven ved Siden af Morten: Det stikker! pustede hun og kløede sig paa sine nøgne Knæ.

— Tør Du ikke, Sofie? spurgte Jakob, der stod ved Siden af sin Søster.

— Puf til hinne! raadede Niels Peter.

— Nej, slet ikke! sagde Jakob. — Jeg skal nok la' være, sagde han beroligende til Søsteren. — Spring Du bare sæl!

Og Sofie udstødte et upaaklageligt Hvin og lod sig dumpe.

— Naa Kestine, sagde Smeden — ka' Du faa Rumpen med Dig?

Kirstine samlede Klæderne om sig.

— En, to — — — talte Jakob.

— Jeg tør ikke! sagde hun og saa ned for at maale Afstanden.

— Hun er bange for a' knekke di el've Fingre! mente Smeden. — Hop nu din Skruptaase! sagde han og puffede til hende.

Kirstine vaklede et Øjeblik paa Kanten af Bjælken, derpaa krævede hun Himlen til Vidne med et rædselsfuldt Skrig og forsvandt. Men lidt efter dukkede hun frem nede i Halmen og viste grinende alle sine hvide Tænder.

Og nu gik det op ad Stigen og ud paa Bjælken og ned i Halmen i én Kørevæk. Pigerne var blevet ligesaa modige som Drengene. Man tog hinanden i Hænderne og sprang ned to og to. Eller man stillede sig i Række og talte, og hele Sværmen hoppede ned paa én Gang, rodede rundt dernede mellem hverandre og skreg og lo. Den store Smededreng kildede den tykke Trine op ad Benene, saa hun hvinede og sprællede og duftede og laa med hele Underkroppen blottet.

Og Morten sad og saa' til og spyttede Halmstumper ud og rensede Næse og mente, at det hele var evi' S'ov. Men saa kom Jakob til at træde Kirstine Vejlemands paa den ene Haand med sin Støvlehæl, saa hun stak i at græde. Og saa vilde Pigerne ikke lege med mere.

Drengene hoppede ned endnu et Par Gange alene, men tilsidst fandt de det kedeligt, og saa holdt ogsaa de op.

Stemningen var mat, og man vidste ikke rigtig, hvad man skulde tage sig til.

Niels Peter havde stillet sig hen ved et af Vinduerne og stod nu og fangede Fluer. Han kastede dem ind i de tykke støvbelagte Spindevæve, der hang i Hjørnerne. Og fede Edderkopper med gule Kors paa Ryggen kom listende frem og aad dem.

Pigebørnene sad midt paa Gulvet paa nogle halvfylde Sække og var nær ved at komme i Totterne paa hverandre. Den tykke Trine paastod nemlig paa det bestemteste, at det var Hanen, der lavede Kyllingerne inde i Maven paa Hønsene. Noget de to andre imidlertid paa det kraftigste bestred, da enhver vidste, at Kyllingerne kom ud af Ægene.

Morten og den lille Harald sad paa Hug henne i Krogen med hver sit Halmstraa i Haanden og undersøgte med videnskabelig Alvor det fugtige Rottehul.

Den ene Portfløj ud mod Gaarden var gledet halvt op, og en bred Solstribe havde lagt sig hen over Gulvet og op over de nærmeste Bjælker.

Pludselig kom Jakob springende splitternøgen frem fra et Hjørne bag Tærskemaskinen.

— Nu skal jeg gøre Kunster! raabte han.
— Men Jakob dov! udbrød Søsteren forfærdet og flov.
— I skal allesammen sætte Jer op i Vognen! vedblev Jakob — saa skal jeg gøre Kunster.

Pigerne fnisede og puffede til hinanden med Albuerne. Harald og Morten glemte Rottchullet og nærmede sig med store Øjne.

Men Niels Peter vilde gøre Kunster ligesafuldt som Jakob.

— Jeg ka' staa paa Ho'edet! sagde han. Og i en Fart havde han ogsaa faaet Klæderne af sig. — Nu ska' jeg staa paa Ho'edet, og saa ska' Du gaa paa Linje! sagde han.

Pigebørnene hviskede og tiskede og krøb op i Vognen, hvor de satte sig paa Agebrædtet. Og foran dem nede paa Vognbunden laa Harald og Morten og var lutter Øjne.

— Nu begynder Forestillingen! raabte Niels Peter.

— Se! se! sagde Kirstine og pegede forundret paa Smedens Mave, ti hun havde ingen Brødre.

Jakob gav sig til at danse op og ned ad Vognstangen, og Niels Peter stod paa Hovedet henne paa Sækkene med de snavsede Fødder lige i Vejret.

— Jakob er pæneste! sagde Sofie, da Broderen en Gang dansede midt ind i Solstriben fra den aabne Ladeport.

— Store Balamcerkunster! raabte Smeden og kyssede paa Fingeren, medens han holdt sig fast i Sækken med den anden Haand.

Pludselig begyndte den lille Harald ogsaa at klæde sig af.

— Du kan vove paa det! sagde Søsteren myndigt — jeg si'er det til Lise!

— Mine Herrer og Damer! raabte Niels Peter — jeg er den store verdensberømte Kraftkunstner fra Paris og Kunsta'tinopel!

Og han forsøgte paa at løfte en af Sækkene, men kunde ikke.

— Nu begynder Forestillingen, skreg Jakob og fo'r op ad Stigen. Og da han stod oppe paa Bjælken, fortsatte han: ti Øre for Voksne og det halve for Børn! Og derpaa gav han sig til at danse Sagtevals.

Tilskuerne klappede i Hænderne og glemte Niels Peter.
Men han gav Slip paa Sækken, stak det ene Ben ret ud i Luften og tog fat i sin store Taa, og saa snurrede han sig rundt paa det andet Ben og raabte:

— Nu gaar Møllen, mine Damer og Herrer! nu gaar den verdensberømte Balamcermølle, der maler Hvedemel og Bygmel og Ævleskiver og Pandekager paa én Gang! Hurra, min Mo'er ka' svemme! raabte han saa og lod sig trimle om og rulle hen ad Lergulvet. Derpaa blev han liggende som død med Tungen ud af Munden og Arme og Ben spilet vidt fra hinanden.

Damerne lo og raabte Hurra, medens den lille Harald hvinede af Begejstring, og Morten hamrede med Træskosnuderne i Vognbunden.

Men Jakob mumlede halvhøjt oppe fra Bjælken: Se, hvor han skaver sig!

Smeden sprang op fra Gulvet og kyssede paa Fingeren til Pigerne og bukkede og slog ud med Arme og Ben. Han var blevet ganske graameleret af at vælte sig rundt i Støvet. Han saa' ned ad sig og forsøgte at slaa Snavset bort med Hænderne, men Ryggen kunde han ikke rense. Jakob lo haanligt, og Pigerne pegede Fingre af ham.

Men pludselig satte Smeden i et Par lange Spring op ad Vognstangen, skrævede over de to smaa og stillede sig med Ryggen mod Damerne.

— Børst mig a'! sagde han.

Sofie og Kirstine skreg, men den tykke Trine gav ham resolut et Slag i Bagdelen med den flade Haand, saa det klaskede i Laden, og saa lo hun.

— Af for Satan, dit Lugtetru'! sagde Smeden og fo'r ned af Vognen igen.

— Det har han godt a'! sagde Jakob.

— Hva' si'er Du? sagde Smeden, der var bleven vred.

— Vil Du ha' no'en Tæ'sk? sagde han.

— Da 'nne a' Dig, din Smedetamp! lød Svaret.

— Kom an! sagde Smeden og satte sig i Kampstilling.

— Jeg ska' knekke Ribene paa Dig!

Jakob begyndte at krybe ned ad Stigen.

— Du véd godt, Du ikke maa slaas! formanede Sofie.
— Næ, for han tør ikke! haanede Smeden.
— Hæ! sagde Jakob og rakte Tunge — jeg ska' slaa
Hovedet ned i Maven paa Dig!

Men han blev alligevel rolig siddende paa et af de øverste Trin.

Harald og Morten havde rejst sig op i Vognen, og Pigebørnene strakte Hals.

Pludselig blev Ladeporten skubbet helt op, og et stærkt Lys faldt ind over Børnene. Jakobs hvide Krop oppe paa Stigen skinnede mod det mørke Straatag.

En lille halvgammel Pige kom ind.

— I ska' op og spise! sagde hun.

Børnene sad stive og stille og svarede ikke.

— Jakob og Sofie, hvor er I? spurgte Pigen og saa' sig omkring med Haanden over Øjnene. — Ih Gu' Fa-der bevares! udbrød hun, da hun fik Øje paa Jakob — sitter han ikke dér, som Vorherre har skabt ham!

Niels Peter vilde snige sig hen i en Krog.

— Han ossensaa! sagde Pigen og slog Hænderne sammen. — Og der sitter Pi'ebørnene nok saa fromt og ser paa al den Stads! *Hva'* har I ha't for?

— Det er bare Jakob og Niels Peter, der har gjort Kunster, Lise! kom det spagfærdigt fra Sofie.

— Ja jeg ska' kunstre Jer! *Hva'* tror I, Jerres Mo'er vil si'e?

— Det var Niels Peter, der sa'e, a' vi skulde! løj Jakob oppe fra Stigen.

— Den lange Smededolk! skældte Pigen — ska' han spolere ordenli'e Folks Børn? Og hvodden er 'et han har fliet*) sig til? vedblev hun. — Kom her hen.

Smeden traadte rystende nærmere og garderede sig med en krum Arm mod en Lussing. Men Lise gav sig hurtig til at tørre Støvet af ham med sin flade Haand. Niels Peter gøs, ti Haanden var iskold og fugtig.

— Se saa og kom i Klæ'erne! sagde hun og gav ham et Par smaa Dask i Bagdelen.

*) snavset, svinet.

Og Smeden sprang hen til sit Tøj.

Jakob sad endnu oppe paa Stigen.

— Vil Du ruppe Dig nær! kommanderede Lise.

Og han krøb langsomt ned. Men da han var naaet ned paa Gulvet, løb han hurtig hen til hende og gav sig til at kravle op ad hende. Hun løftede ham op til sig, og han slog Benene om hendes Liv og trykkede sig kælent ind mod hendes Bryst. Hun kyssede ham forslugent paa Munden og Halsen og lod sin ene Haand glide op og ned ad hans Ryg.

— Lille Mandfolk! sagde hun og knugede ham ind til sig.

Drengen stak sin ene Haand ned paa hendes Hais.

— Ska' jeg kilde Dig li'som om Aftenen, naar vi er kommet i Seng? lo han.

— Lille Mandfolk! gentog hun, og hendes smaa Øjne blev fugtige. — Søde Ven! sagde hun og kyssede ham oppe under hans ene Arm. — Kom saa i Klæ'erne! sagde hun og skød ham fra sig.

Drengen lod sig glide ned paa Gulvet. Men hun greb fat i ham igen og lagde ham tværs over sine Arme og borede sit Ansigt ned i hans Ben tæt oppe ved Lysken.

— Av, av! Du bider mig jo! skreg han og sprællede for at komme fri.

Saa satte hun ham fra sig.

Niels Peter stod næsten paaklædt henne ved Sækkene. Men Pigebørnene og de smaa sad endnu oppe i Vognen.

— Kom saa nær! kommanderede Lise og gik selv hen og løftede Harald og Morten ned paa Gulvet.

— Hvor ka' saaden en stor Kabyler hitte paa saaden no'et? sagde hun og truede med en kroget Finger ad Smeden. — Skammer han sig ikke for Smaapi'erne? Fø-i-i!

Smeden skammede sig som en Hund og gemte Ansigtet bort.

Den gamle gik hen til ham:

— Naa, jaja! sagde hun formildet og strøg med sine klanne Fingre ned over hans varme Kind — han er jo ellesens et net lille Mandfolk, er han.